

Vysvětlíme, co je domácí násilí a jak ho poznat. Popíšeme, kdo může pomoci obětem (lidem ohroženým domácím násilím) a jak přesně. Objasníme, co může udělat ombudsman.

Co je domácí násilí?

Dlouhodobé násilí (týrání) mezi blízkými lidmi v soukromí.

Kromě fyzického napadání může jít o psychický, ekonomický nebo sexuální nátlak, ponižování, vydírání, zastrašování, vyhrožování nebo omezování kontaktů s lidmi.

Jak poznám domácí násilí?

Útočník a oběť jsou si blízcí (manželé, partneři, děti, jiní příbuzní, pečovatelé a podobně).

Útočí vždy jen jeden (role se nemění).

Domácí násilí probíhá „**za zavřenými dveřmi**“.

Útoky se **opakují**, **trvá to** už nějakou dobu, násilí se **stupňuje** (od urážek přes psychické týrání k fyzickému napadání, případně až k ohrožení zdraví a života).

Proč může být pro oběť těžké něco udělat?

Může si myslet, že je to všechno **její vina**, že násilí vyvolává svými chybami.

Nevidí nebezpečí, které může hrozit.

Má **pocit, že jí nikdo nemůže pomoci**.

Bojí se, že **o všechno přijde** (o milovaného člověka, o děti, o bydlení).

Jak to opravdu je?

Násilí mezi blízkými lidmi není normální. Zákony ho zakazují a umožňují ochránit oběti a potrestat útočníky. Útočník násilnostmi páchá přestupek nebo trestný čin. Záleží, jak moc svým blízkým ubližuje.

Není se za co stydět. Oběť nemůže za chování násilníka.

Kdo (mi) pomůže a jak?

Intervenční centrum

Tato zařízení sociálních služeb **odborně poradí a pomohou** lidem ohroženým domácím násilím. Bezplatně, podle potřeby i anonymně. Pomohou téměř s čímkoliv, včetně ubytování na utajené adrese, pokud je to nutné.

Kontakty najdete v [registru poskytovatelů sociálních služeb](#) na webu Ministerstva práce a sociálních věcí (iregistr.mpsv.cz). Při [vyhledání služby](#) zadejte [intervenční centra](#) nebo *oběti domácího násilí*.

Policie (158)

Hlídka policie **přijede** k probíhajícímu (hrozícímu) útoku. **Zavolat policii může kdokoliv.**

Policie může útočnicka odvézt a **zavřít až na 24 hodin**, pokud by mohl pokračovat v útoku.

Může také útočnicka **vykázat ze společného obydlí až na 10 dní**. Pokud oběť v době vykázání podá návrh k soudu (níže), vykázání trvá dál, dokud soud nerozhodne. O vykázání policie informuje **intervenční centrum**, které pak oběti do 3 dnů nabídne pomoc. Pokud jsou v domácnosti děti, vyrozumí **orgán sociálně-právní ochrany dětí**.

Lékař, záchranka (155)

V případě zranění je dobré nechat se **ošetřit u lékaře**. Lékař oběti vydá zprávu, ve které podrobně popíše zranění a uvede předpokládanou délku léčení. Zprávu lze předložit v přestupkovém nebo trestním řízení.

Při vážnějších zraněních volejte záchranku.

Soud

Pokud to oběť navrhne, **soud může útočnicka vykázat ze společné domácnosti** a zakázat mu kontakt, a to **až na měsíc**. O návrhu na vydání tohoto předběžného opatření soud rozhodne **do 48 hodin**. Předběžné opatření dál platí, pokud oběť navrhne jeho **prodloužení**. O něm soud rozhodne do 2 měsíců, tentokrát nařídí jednání u soudu. Vykázání může trvat **nanejvýš 6 měsíců**.

Obecní úřad – přestupkové oddělení

Pokud to oběť navrhne nejpozději do 3 měsíců od útoku, obecní úřad posoudí, jestli útočník spáchal přestupek. Oběti (poškozenému) může **přiznat náhradu způsobené škody** a útočnickovi **může uložit pokutu**.

Orgán sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD)

I kdyby děti nebyly přímo oběťmi domácího násilí, **velice jim ubližuje i to, že násilí vidí**. Pokud někdo ví o ubližování dětem, měl by napsat OSPOD nebo podat trestní oznámení.

Orgán sociálně-právní ochrany dětí (obecní úřad obce s rozšířenou působností)

- **vyhledává děti** ohrožené domácím násilím (Policie vyrozumí OSPOD při vykázání útočnicka),
- **poradí**, co dělat a na koho dalšího se obrátit,
- může za dítě podat **návrh soudu, aby vykázal útočnicka** ze společné domácnosti a **zakázal mu kontaktovat dítě** (nejdéle na 6 měsíců),
- pokud o dítě dočasně nemůže pečovat rodič (oběť) kvůli zranění nebo zhroucení, může podat **návrh soudu, aby dítě dočasně umístil mimo domácnost**,
- v krajním případě může podat **návrh soudu, aby rodiče (útočnicka) zbavil rodičovské odpovědnosti nebo ji omezil**.

S čím mi pomůže ombudsman?

Může prověřit **postup OSPOD**.

Více v letáku [Sociálně-právní ochrana dětí](#).

Může posoudit **některé postupy Policie**, třeba to, jestli policisté jednali správně **při výjezdu k případu domácího násilí a při vykázaní útočnicka**.

Více v letáku [Policie](#).

Může zkoumat **postup obecního úřadu v řízení o přestupku**, včetně rozhodnutí o náhradě způsobené škody.

Více v letáku [Přestupky](#).

Co všechno ombudsman dělá, popisuje leták [Ombudsman](#).

Všechny letáky ombudsmana najdete na www.ochrance.cz v sekci *Životní situace*.

S čím mi ombudsman nepomůže?

Nemůže přímo urovnat **problémy u Vás doma**.

Neposkytuje **právní porady** a nemůže Vás **zastupovat** při jednání s lidmi, úřady nebo u soudu.

Nesmí se zabývat **rozhodnutími soudu** ani **trestním řízením**.